

Lichtenštejnové se domáhali pozemků na okraji Prahy. Ústavní soud jejich stížnost zamítl

- editor007 | 9. dubna 2024

ČESKO: Ústavní soud (ÚS) zamítl stížnost Nadace knížete z Lichtenštejna a vládnoucího knížete Hanse-Adama II. v jednom z mnoha sporů o někdejší rodový majetek v Česku, který nyní náleží státu. Šlo o pozemky na jihovýchodním okraji Prahy v katastrálních územích Hájek u Uhříněvsi, Královice a Uhříněves.

Na majetek rodu se podle ÚS vztahovaly poválečné konfiskační dekrety. Rozhodnutí tehdejších správních orgánů nemohou současné soudy nově přezkoumávat. Úzkou výjimku z pravidla stanovily restituční předpisy, které však na Lichtenštejny nedopadají. O majetek totiž přišli ještě před nástupem komunistické totality. Právní zástupce Lichtenštejnů se k úternímu nálezu nechtěl zatím vyjadřovat.

Stížnost směřovala proti usnesení Nejvyššího soudu a rozsudkům Městského soudu v Praze a Obvodního soudu pro Prahu 10. Protože ÚS obdržel řadu podobných stížností, které nastolují totožné právní otázky, rozhodovalo nyní místo tříčlenného senátu celé plénum, tedy sbor všech ústavních soudců a soudkyň. Plénum, jehož nález má vyšší váhu, se výraznou většinou postavilo proti zpochybňování poválečné konfiskace majetku Lichtenštejnů, což je také stanovisko soudů všech stupňů v této i dalších liniích sporů mezi rodem a státem.

„ÚS shrnuje, že nemá důvod odchylovat se od své dlouhodobě ustálené judikatury, která je obecně známá a následovaná. Není žádný důvod, proč by ji měl vůči stěžovatelům měnit nebo ji na ně vůbec neaplikovat. ÚS v obdobných věcech nevyhověl vysokým desítkám stěžovatelů,“ stojí v nálezu soudce zpravodaje Jana Wintra.

Lichtenštejnové se domáhali vyklizení nemovitostí, případně určení vlastnického práva nebo náhrady. Považují se za vlastníky, přestože v katastru nemovitostí je zapsán stát. Lichtenštejnové mají za to, že poválečný prezidentský dekret o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, zrádců a nepřátel českého a slovenského národa se na jejich majetek nevztahoval.

Nadace na konci roku 2018 podala obdobné žaloby k 26 českým okresním soudům. Poukazuje v nich na to, že poslední držitel rodových majetků na českém území František Josef II. nebyl občanem Německa, ale neutrálního Lichtenštejnska, navíc hlava suverénního státu. Konfiskace majetku tak podle nadace byla nezákonná. Československé úřady ale po druhé světové válce vycházely z toho, že se lichtenštejnský kníže přihlásil ve 30. letech 20. století k německé národnosti.

Odlišné stanovisko k úternímu výroku uplatnil soudce David Uhlíř. Připomněl, že lichtenštejnský kníže byl hlavou neutrálního státu. „Myšlenka, že by František Josef II., kníže z Lichtenštejna, byl spoluodpovědný za zločiny Třetí říše a že se na něj proto vztahuje dekret prezidenta republiky, je absurdní,“ uvedl Uhlíř. „I tam, kde je v důsledku závazných právních názorů definitivně uzavřena možnost napravit historické křivdy soudní cestou, zůstávají otevřené dveře pro politická řešení,“ doplnil. Odlišná stanoviska uplatnili také Lucie Dolanská Bányaiová a Milan Hulmák, ovšem nikoliv k výroku, ale jen k odůvodnění.

České soudy se žalobami zabývají postupně. Nadace se v jednotlivých sporech průběžně obrací na Nejvyšší i Ústavní soud, zatím bez úspěchu. Jedna z linií se týká také někdejšího lichtenštejnského majetku na Břeclavsku, včetně zámků v Lednici a Valticích. Nadace podala dovolání, spor tak míří k Nejvyššímu soudu. Lichtenštejnové už dříve podali na Česko i mezistátní stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva.

Nadace knížete z Lichtenštejna loni v říjnu také uvedla, že je připravena se vzdát vlastnických nároků na majetek v Česku výměnou za vytvoření společného fondu, na který budou vlastnická práva ke spornému majetku převedena. Knížecí nadaci by v takovém případě byla svěřena povinnost odpovědně a udržitelně s majetkem ve fondu hospodařit.

[ZDROJ](#)